

La presó Model de Barcelona

Ordre del dia

18:10-18:15. Benvinguda i presentació de l'ordre del dia de la sessió.

18:15-18:45. El projecte de La Model: la feina feta fins ara.

18:45-19:00. Torn obert de paraules sobre l'explicació.

19:00-19:30. Proposta de procés, treball en grup sobre les preguntes clau i posada en comú.

19:30- 20:00. Dinàmica sobre el funcionament del grup impulsor.

La Model, ahir

GADERIA 2

167

168

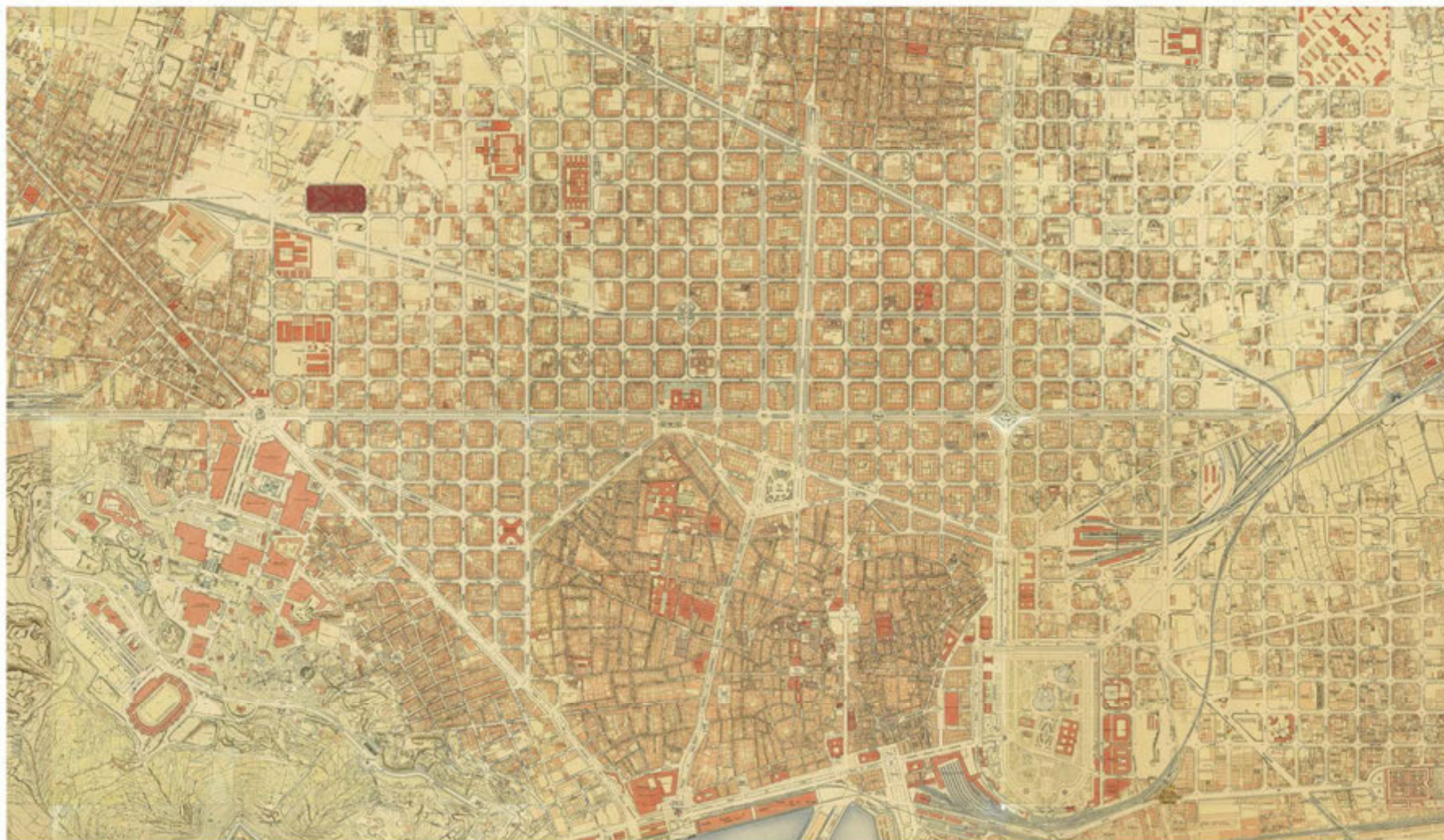
169

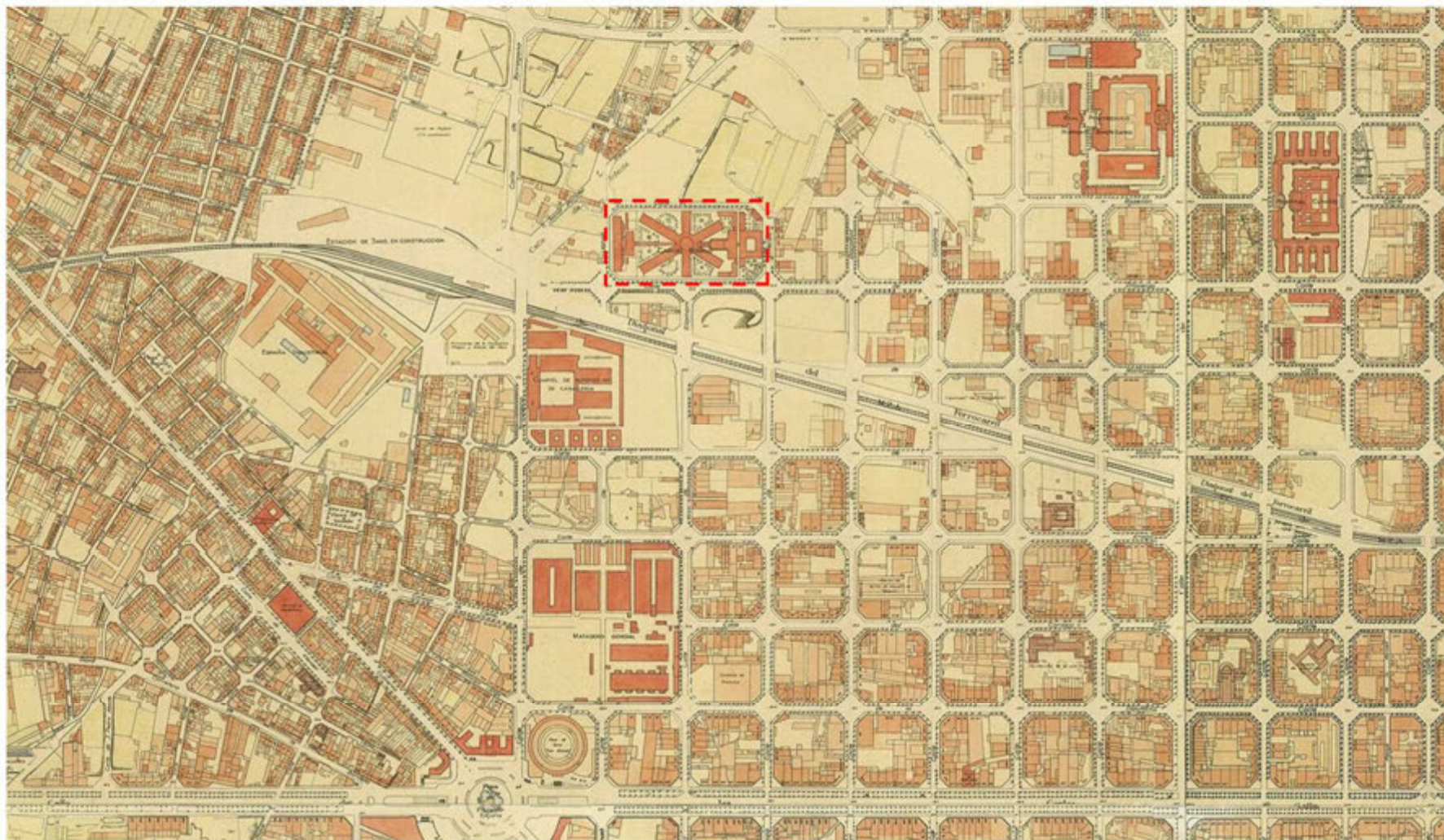
170

La Model, ahir

La model i la ciutat

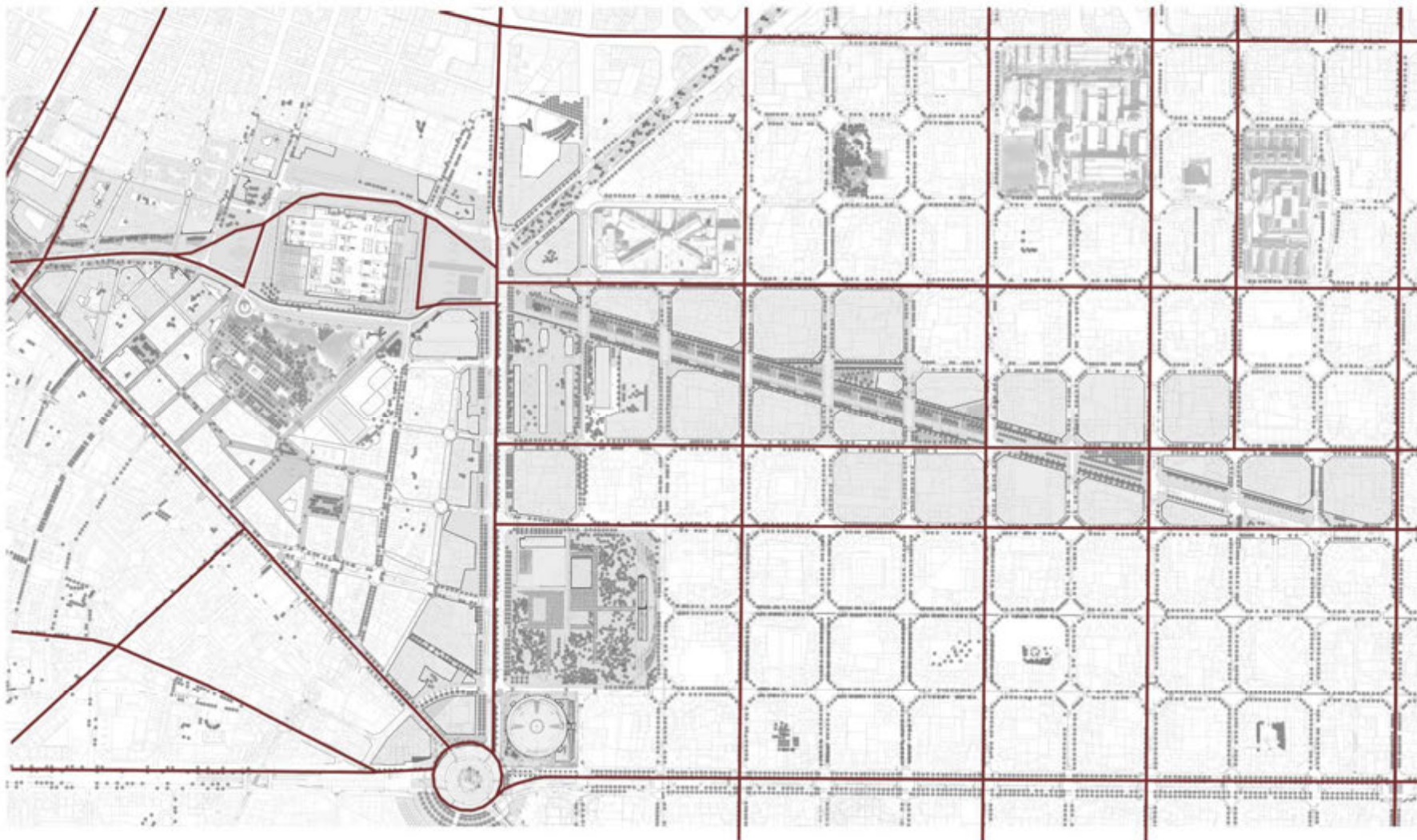

La presó esta situada fora de la ciutat
Ès un edifici hermètic que no es relaciona amb el seu entorn

La presó queda envoltada per la ciutat
Existeix una problemàtica d'inserció dins la ciutat

Superilles

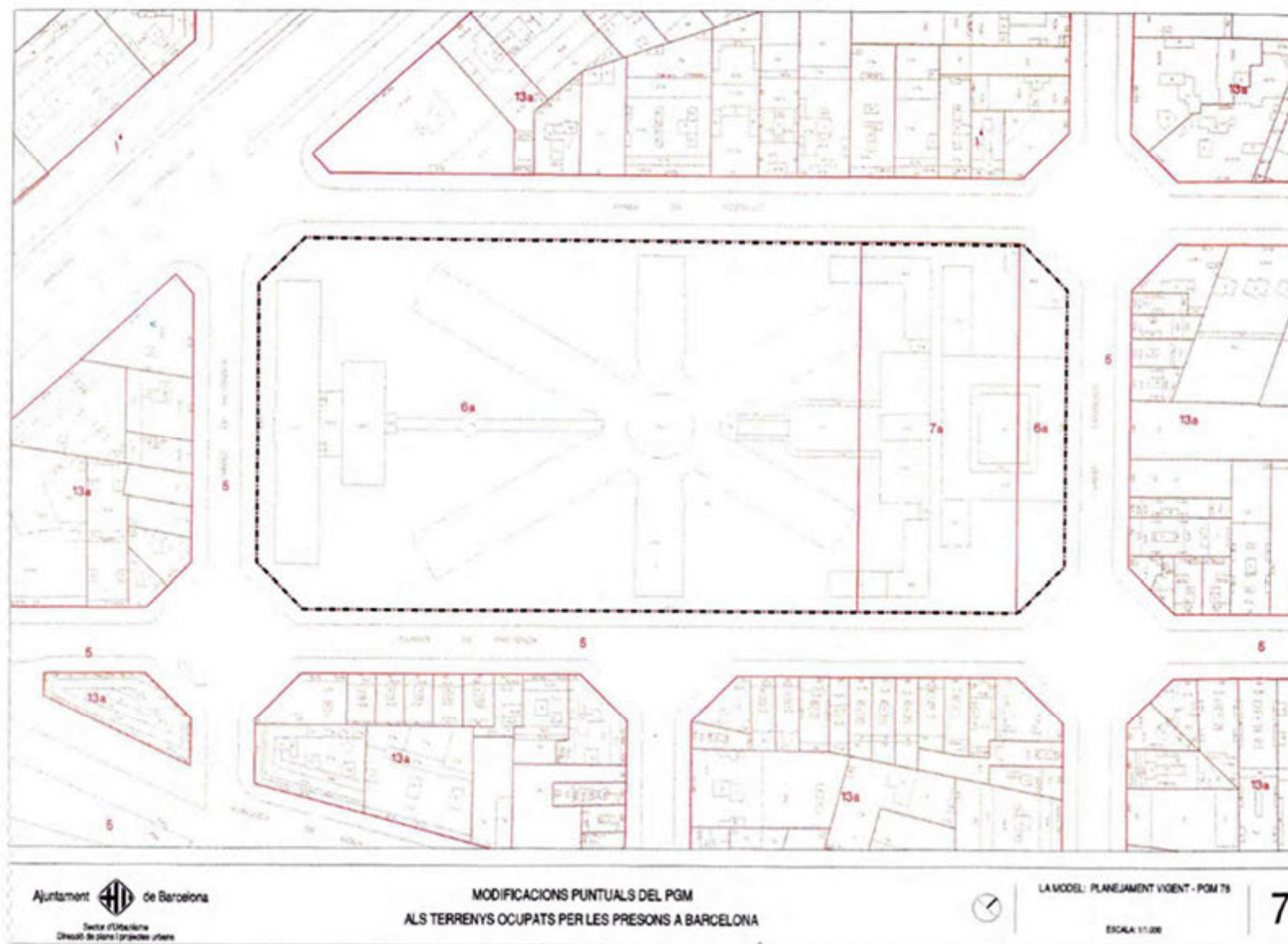

Eix Roselló

La Model, ahir

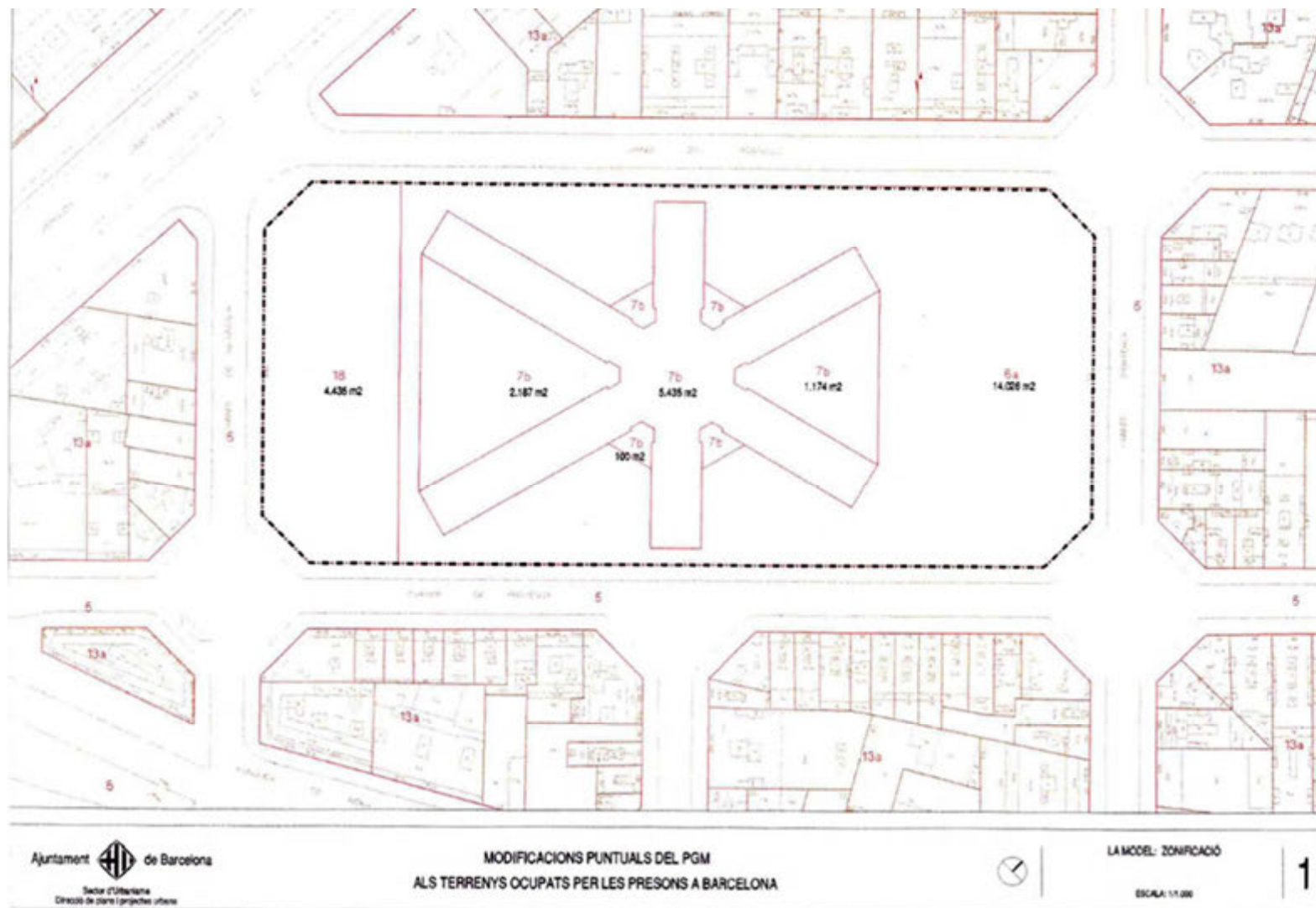
L'evolució urbana

Modificació del PGM dels solars ocupats per les 3 presons

(novembre 2001)

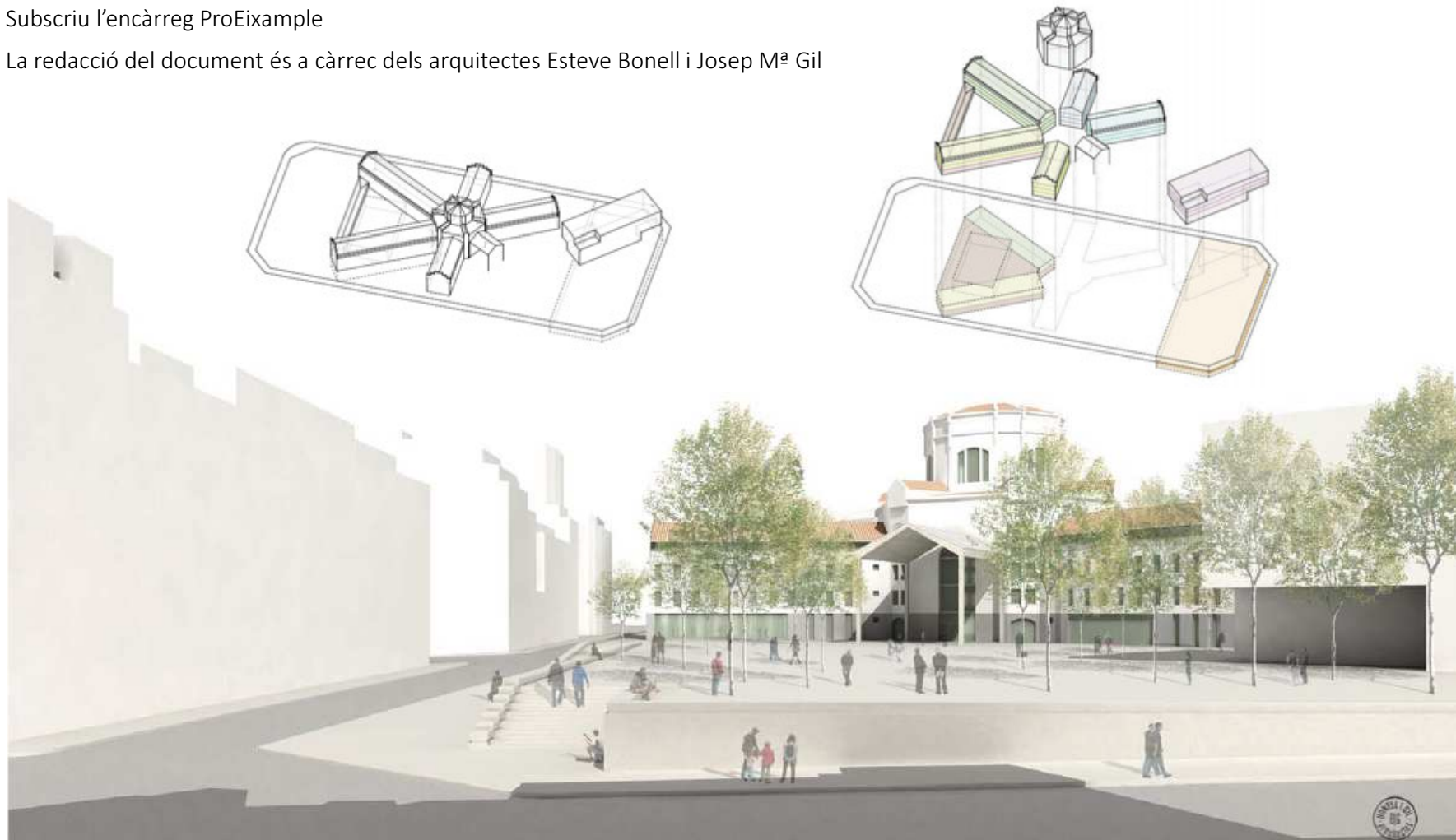
Ajuntament de Barcelona

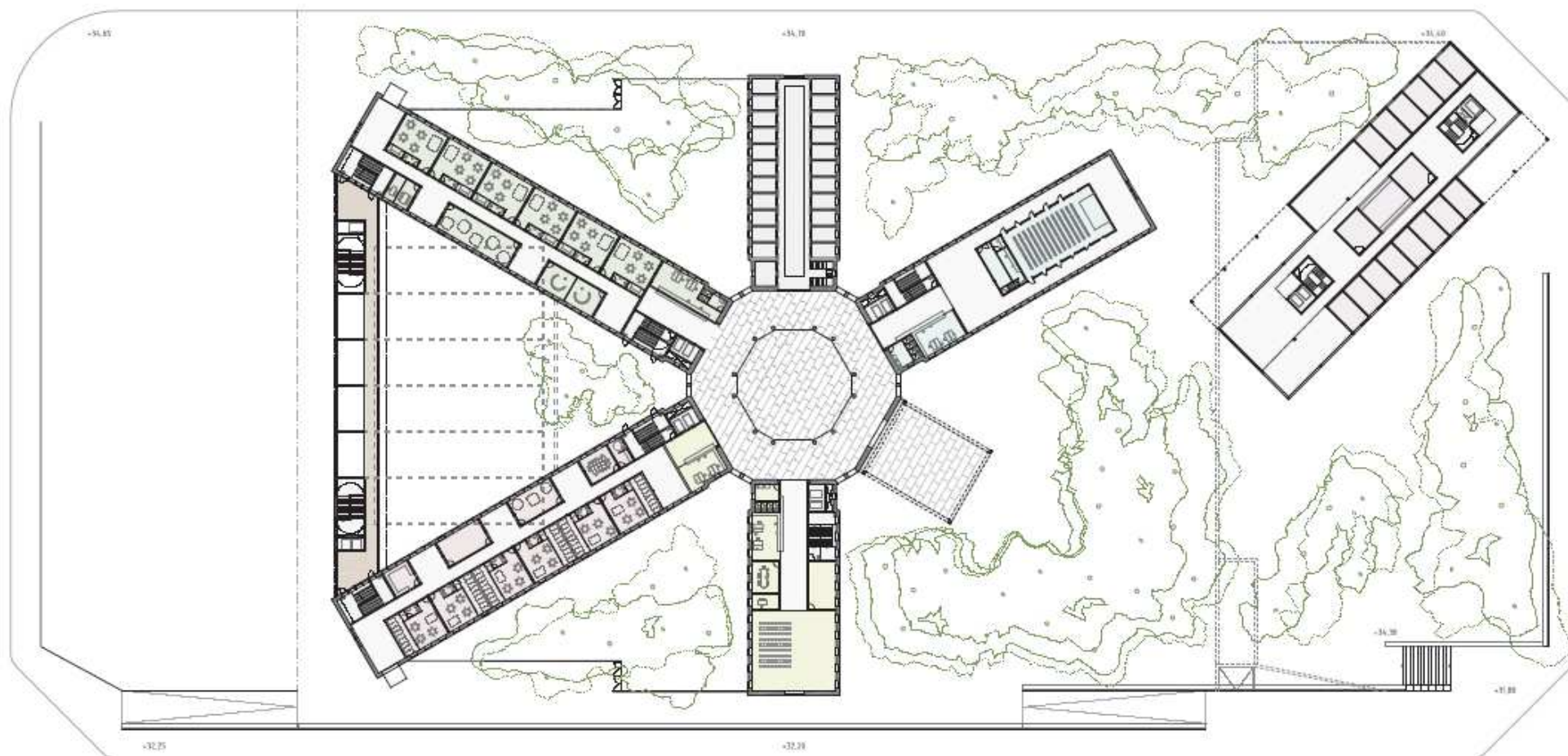

Subscriu l'encàrreg ProEixample

La redacció del document és a càrrec dels arquitectes Esteve Bonell i Josep Mª Gil

La Model, ahir

La història de la Model

La Presó Model és l'establiment penitenciari més antic i important de Barcelona

Va ser inaugurada l'any 1904, en aquell moment a l'extraradi de la ciutat i lluny de l'entorn residencial que esclatava a la Dreta de l'Eixample. És a l'esquerra de l'Eixample, on contemporàniament, es construeixen altres grans equipaments de la ciutat: l'Hospital Clínic, l'Escola Industrial, la Facultat de Medicina, la plaça de Toros de les Arenes o l'Escorxador Municipal.

Va ser dissenyada per Salvador Viñals i Josep Domènech, i es planteja amb una estructura panòptica inspirada en les tesis del jurista i filòsof britànic Jeremy Bentham (1748-1832) que escriu: *En el règim panòptic, la vigilància esdevé en autovigilància, ja no hi ha on amagar-se, i la “dictadura de la mirada” controla tot espai públic i privat*

La Model, avui

Model de governança municipal

Taula de direcció política

Liderada per la 5ª Tinença d'ecologia urbanisme i mobilitat i s'inclou el comissionat de programes de memòria, la regidora de l'Eixample i la 4ª tinença de la ciutadania, participació i transparència.

Nucli de seguiment tècnic

Comissió de recepció de l'edifici

Comissió de l'espai Memorial

Comissió de Programa , projecte i ciutat

Comissió de Patrimoni arquitectònic

Comissió de Participació, Comunicació i activitats

Nucli de seguiment tècnic

Comissió de recepció de l'Edifici

És la que s'encarrega de la gestió del desmantellament i la gestió de residus amb atenció a l'estratègia de memòria històrica, la gestió de nous subministraments i contractacions dels serveis, la seguretat física i la salubritat

Nucli de seguiment tècnic

Comissió de l'espai memorial

Ha de definir els elements que cal preservar per tal de garantir l'estratègia de senyalització i transmissió històrica i memorial en el procés de desmantellament i alhora ha de col·laborar en la definició de les accions i visites prèvies a la recepció definitiva i definir el programa de l'àmbit funcional dedicat a la memòria i la història de la presó Model com a Centre d'Interpretació de la repressió i els moviments socials.

Nucli de seguiment tècnic

Comissió de Programa, projecte i ciutat

Definir les accions i visites prèvies a la recepció definitiva

Valorar els recursos econòmics necessaris per a poder fer factibles els usos provisionals.

Definir les accions físiques necessàries per als usos provisionals i impulsar la redacció dels projectes i obres necessàries.

Impulsar els estudis i treballs necessaris per a elaborar la informació tècnica de suport per a la presa de decisions en quant a usos provisionals i definitius.

Definir els processos de planejament necessaris per adequar el planejament urbanístic a les noves directrius.

Impulsar el concurs per al projecte d'ordenació

Impulsar el concurs per al projecte d'ordenació i la redacció de l'actualització del Pla Director.

Nucli de seguiment tècnic

Comissió de Patrimoni arquitectònic

Liderar la discussió sobre el manteniment de les edificacions i els distints graus d'intervenció i protecció.

Acompanyar en el procés de definició de l'estratègia arquitectònica per tal de vetllar per l'acord de projecte arquitectònic i protecció patrimonial.

Nucli de seguiment tècnic

Comissió de Comunicació, participació i activitats

Dissenyar i conduir el procés de debat ciutadà per determinar els usos definitius, la configuració urbana, els criteris de patrimoni arquitectònic i de memòria.

Preparar el procés de comunicació de la recuperació com a espai i equipament ciutadà

Definir i gestionar la programació d'activitats provisionals a partir de gener de 2018

Primer full de ruta

Primera etapa. Juliol-Desembre 2017

Segona etapa. A partir del Gener de 2018

Tercera etapa. La transformació definitiva

Primer full de ruta

Primera etapa.

Juliol – Desembre 2017

En aquesta etapa inicial, posant en valor la convivència institucional entre Generalitat de Catalunya i Ajuntament de Barcelona, s'ha començat a visualitzar la ocupació municipal progressiva del recinte de La Model.

Aquesta primera etapa també posa les bases pel desenvolupament de la segona i la tercera etapa, en quan a la definició dels usos provisionals i definitius així com dels elements patrimonials, històrics i memorístics que cal conservar.

- **Coordinació amb l' Exposició de la Generalitat "La Model ens parla: 113 anys, 13 històries"**
- **Programació Municipal d'esdeveniments 2017 en espais ocupables sense intervenció física.**
- **Definició i treball per establir les bases per al projecte de futur.**
- **Obertura del debat ciutadà**
- **Concreció dels usos definitius.**

Primer full de ruta

Segona etapa.

A partir de Gener de 2018

A partir del mes de gener de 2018 el recinte de La Model passa a ser gestionat únicament per l'Ajuntament de Barcelona. És en aquest moment que s'evidenciarà l'obertura del recinte a la ciutat. La Model serà, temporalment, un espai de dinamització social, cultural i comunitària per les entitats i les propostes del barri de l'Esquerra de l'Eixample i de tota la ciutat.

És durant el primer trimestre quan es començaran a executar els projectes de condicionament bàsic per als usos provisionals a les plantes baixes i entorns immediats dels les parts de l'edifici més favorables a aquest tipus d'actuacions.

Aquesta etapa suposarà:

El manteniment de les visites guiades i espai Memorial provisional.

Programació continuada d'activitats socials i culturals, tant a nivell de barri com a nivell de ciutat.

L'obertura progressiva de l'espai públic.

La redacció dels plans i projectes necessaris per a poder formalitzar els espais i organitzar la gestió dels usos definitius.

Per fer-ho possible s'haurà de:

Assignar usos provisionals a diferents espais arquitectònics compatibles amb la seva configuració actual.

Activar l'acondicionament provisional de parts del conjunt arquitectònic.

Activar l'acondicionament provisional dels espais públics oberts a la ciutat.

Garantir les dotacions econòmiques per a fer possible la gestió, el, funcionament, el manteniment de l'edifici, les intervencions d'adequació per als usos provisionals i l'organització dels usos.

Primer full de ruta

Tercera etapa.

La transformació definitiva

Aquest serà el moment la de la materialització, de la realització dels projectes i obres que calgui emprendre després de tots els estudis, debats i anàlisi efectuats. Serà el moment també de determinar les fases d'aquesta etapa que requerirà d'una important planificació quan es tingui concreció dels projectes i acordades les actuacions a realitzar.

Serà el moment d'organitzar i cedir la gestió dels equipaments i espais als gestors definitius que correspongui en cada cas.

La Model, demà
Debat ciutadà de la presó Model

Debat ciutadà de la presó Model

Desenvolupament del procés. El grup impulsor

Associació de Veïns i Veïnes de l'Esquerra de l'Eixample

Associació Helios Gómez

APAM Associació

Camí Amic

Associació Jardins d'Emma, Rambla del Barri, Recreant Cruïlles,
Esquerra de l'Eixample Coopera

Col·lectiu Germanetes illa Verda

Eix Nou Eixample

Amics Passatge Pellicer

Associació de Veïns i Veïnes del Parc de l'Escorxador

Ballets de Catalunya

Casal de Joves Queix

Plataforma "Fem nostra la Model"

Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVB)

.

Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC)

Arquitectes de l'Eixample

Associació SOS Monuments

Xarxa d'AMPES de l'Esquerra de l'Eixample

Centre de documentació de Ca la dona i Xarxa feminista

Eurom

UGT de Catalunya

Ass. Immolats per Catalunya

Amical Ravensbruck

Amical Mauthausen

Ass. Expresos del franquisme

Fundació Cipriano Garcia

Betshalom

ANC Esquerra Eixample

Debat ciutadà de la presó Model

Desenvolupament del procés.

Debat ciutadà de la presó Model

Debats ciutadans. Els eixos del debat

-Què vol dir conservar l'edifici de la Model?

Formes de conservar, el sistema d'edificis més enllà del panòptic: l'edifici d'accés a Entença, la presó de dones i altres pavellons, els murs

-Què vol dir conservar el panòptic?

Donat que és l'única part de l'edifici que està catalogada: Conservar la forma exterior, conservar la funció de l'espai central? Només la llanterna central? Té sentit tallar algun dels braços?...

-Té sentit conservar l'edifici?

Tot, una part, depèn del programa?...

-Quins usos i espais serien prioritaris per a tu?

Només equipaments de barri, caldria un ús de ciutat? Un únic ús per a tot l'edifici, diversos usos.

-Com t'imagines l'espai verd?

Un espai verd unitari, fragmentat al voltant de l'edifici. Obert/tancat. Dur /tou. Quines activitats t'hi agradaria fer?

